

عنوان مقاله:

تحلیل اصلاحات ارضی ایران (دهه 1340) بر مبنای روش شناسی ساختار - کارگزار

محل انتشار:

مجله تاریخ اسلام و ایران، دوره 26، شماره 31 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

احد نوری اصل - دانشجوی دکتری علوم سیاسی دانشگاه رازی

طهماسب علیپوریان - استادیار علوم سیاسی دانشگاه رازی

حیدر شهبازی - دانش آموخته دکتری علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی

خلاصه مقاله:

برنامه اصلاحات ارضی که از دهه 40 آغاز گشت و تا قبل از انقلاب سه مرحله را پشت سر گذراند موضوعی است که می توان ابعاد مختلف آن را از منظرهای متفاوت علمی بررسی نمود. به لحاظ اقتصادی برهم زدن تغییر شیوه تولید سنتی، به لحاظ جامعه شناختی تغییر در بافت و سلسله مراتب قدرت در جامعه روستایی و در نتیجه مهاجرت روستائیان به شهرها و شکل گیری جامعه توده ای (یکی از منابع مهم انقلاب اسلامی) و به لحاظ تاریخی، مرحله نوینی را در تاریخ معاصر ایران پدید آورد. اما با این حال اصلاحات ارضی با وجود موفقیت هایی در آن مقطع، به اهداف مورد نظر نائل نیامد. در این راستا سوال مطرح شده ان است که چرا اصلاحات ارضی با وجود موفقیت هایی فراوان به اهداف مطلوب خود نرسید به عبارت دیگر چرا برنامه فوق مطابق با برنامه و اهداف از پیش تعیین شده ی آن، آنگونه که باید و شاید، به هدف مورد نظر نرسید فرضیه مطرح شده ان است که فقدان بسترهای فرهنگی-اجتماعی (یا ساختارها) از یک سوی و نیز عدم همکاری مناسب کارگزاران (یعنی مالکان، دهقانان و شاه) از سوی دیگر باعث گردید تا برنامه اصلاحات ارضی با وجود موفقیت هایی به اهداف مطلوب نرسد. پژوهش حاضر با استفاده از روش و نظریه ساختار-کارگزار (ساخت یابی) به این مهم دست یافته است که ضعف کناکنش دو سطح ساختار (عدم آمادگی شرایط فرهنگی-اجتماعی) و کارگزار (عدم همکاری مالکان، دهقانان و شاه) موجب نرسیدن برنامه اصلاحات ارضی به اهداف مطلوب شده است.

کلمات کلیدی:

واژگان کلیدی: اصلاحات ارضی، ساختار-کارگزار، بسترهای فرهنگی-اجتماعی، شاه، دهقانان و مالکان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/895342>

